

Anne Korhonen

Pohjois-Pohjanmaan

kesäyliopisto

30.9.2019

Oppimispäiväkirja

Sisällys

Käsitys viestinnästä ennen opintoja	3
Minä viestijänä	4
Viestintätaidot työelämässä	5
Viestinnän ammattilaiset 2017-tutkimuksen analysointi	6
Johdatus viestintätieteisiin- luentomateriaalin analysointi	8
Ajatukset opintojakson loppumetreillä	11

Käsitys viestinnästä ennen opintoja

Alun perin minulla ei ollut viestinnästä juurikaan tietoa. Aihepiiriä oli lähinnä käsitelty hieman lukiossa ja luultavasti myös jonkin verran ylä- ja ala-asteella. Ajattelin, että viestintä käsittää erilaisten viestien välittämisen ja vastaanottamisen eri tavoin ja eri ympäristössä.

Viestintä on oman käsitykseni mukaan nykyään erittäin laaja alue ja laajenee entisestään. Viestinnällä on monia eri ulottuvuuksia muun muassa viestintä erilaisten sähköisten kanavien kautta sekä ihmisten ja miksei myös eläinten välinen viestintä. Uskon, että viestintään, etenkin kaupalliseen viestintään, panostetaan myös paljon, sillä se on niin iso osa jokapäiväistä elämäämme.

Viestintä koskettaa meitä kaikkia tavalla tai toisella, joten se on myös erittäin tärkeä osa-alue ihan jokaisen arki- ja työelämässä. Viestintä tarkoittaa mielestäni erilaisten viestien lähettämistä ja vastaanottamista. Viestintä voi tapahtua usein eri tavoin kuten kasvokkain, kirjeitse sekä sosiaalisessa mediassa.

Viestintä kiinnostaa minua, koska haluan parantaa omia viestintätaitoja, ymmärtää miten viestinnällä voidaan vaikuttaa sekä mahdollisesti hyödyntää oppimiani asioita viestinnästä myöhemmin työelämässä. Olen lukenut eri lähteistä, että viestintä on yksi tärkeimmistä osa-alueista esimerkiksi ohjelmistokehityksessä, joten siksi haluan opiskella sitä. Haluan oppia paremmaksi viestijäksi niin vapaa-ajalla kuin työelämässä. Aihepiiri on myös itselle uusi, joten senkin takia kiinnostuin viestinnästä. Valitsin tämän viestinnän kokonaisuuden myös siksi, sillä sen voi myöhemmin hyväksilukea opintoihin liittyväksi sivuaineeksi. Valintaan vaikutti myös se, että opintokokonaisuus toteutetaan etäopiskeluna, joka sopii tähänhetkiseen elämäntilanteeseen mainiosti. Tämän opintokokonaisuuden valintaan vaikutti siis useita syitä.

Odotan viestinnän opinnoilta mielenkiintoisia ja mukaansatempaavia aihealueita sekä uuden oppimista ja oivaltamisen hetkiä. Odotan myös konkreettisia esimerkkejä, joita voin hyödyntää myöhemmin työelämässä ja toimiessani vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa.

Minä viestijänä

Löysin netistä testin, jonka avulla pystyi selvittämään oman viestintätyylin. Tyyliltäni olen assertiivinen eli kommunikoin tasa-arvoisesti ja vastavuoroisesti muiden kanssa. Olen empaattinen ja kuuntelen toisia, mutta tuon kohteliaasti esiin myös omia tunteita ja toiveita. Olen analyyttinen ja voin tarvittaessa muuttaa mielipidettäni saamieni lisätietojen perusteella. Minulle on tyypillistä, että pohdin tilanteita, mitä on tapahtunut ja miksi. Haluan ensisijaisesti löytää ratkaisun ongelmaan, en syyllistä. Kerron mielipiteeni, kun olen perehtynyt asiaan ensin. Esitän tarkentavia kysymyksiä, mutta annan myös toiselle osapuolelle tilaisuuden osallistua ja korjata mahdollinen ongelma. Tiedän arvoni ja osaamiseni ja osaan antaa myös muille positiivista palautetta. Huolehdin omista sekä muiden oikeuksista. Assertiivinen henkilö on ystävällinen, aktiivinen, ratkaisukeskeinen, tunnusteleva, rehellinen ja rakentava (testimato, 2019).

Allekirjoitan testitulokset eli mielestäni testi antoi hyvin paikkansapitävän kuvan minusta viestijänä. Itse koen, että suurimmat vahvuuteni liittyvät eritoteen ratkaisukeskeisyyteen, tasa-arvoisuuteen ja analyyttiseen tapaan selvittää ja pohtia asiaa usealta kannalta. Heikkouteni viestijänä liittyy ryhmäkokoihin, sillä olen huomannut, että kommunikoin sujuvasti pienemmissä kuin suuremmissa ryhmissä. Lisäksi jos ryhmässä on hallitsevia ja kovaäänisiä viestijöitä, jään tuolloin suosiolla enemmän taka-alalle.

Viestintätyylini ei ole mielestäni kovinkaan eläväinen ja monipuolinen. Ilmaisen itseäni asiallisen ystävällisesti. Haluaisin kehittää erityisesti tätä puolta itsessäni. Haluaisin oppia tuottamaan etenkin kirjallista ja suullista viestintää eläväisemmin ja värikkäämmmin.

Haluan myös välttää konflikteja, joten aina en sano mitä ajattelen. Tämä puoli minusta korostuu varsinkin työelämässä, kun olen vuorovaikutuksessa työkavereiden tai asiakkaiden kanssa. Toisaalta tämä voi olla myös hyvä puoli tietyissä tilanteissa.

Viestintätaidot työelämässä

Opiskelen avoimessa yliopistossa tietojenkäsittelytieteitä ja aikaisemmalta ammatiltani olen sairaanhoitaja. Tietojenkäsittelytieteiden opiskelun myötä on tullut vahvasti ilmi, että alan työssä tarvitaan erittäin paljon erilaisia viestintätaitoja. Etenkin suulliset ja kirjalliset viestintätaidot ovat tarpeen, sillä työssä viestitään toisten työntekijöiden ja mahdollisesti myös asiakkaiden kanssa. Työlle on myös tyypillistä, että yhtä kokonaisuutta rakentaa monta ihmistä, joten viestintä heidän välillään on oltava ymmärrettävää ja selkeää. Viestintätilanteissa asiakkaiden kanssa on oltava myös selkeä ja yritettävä ilmaista asiansa mahdollisimman ymmärrettävästi, sillä asiakkaalla ei välttämättä ole tietämystä esimerkiksi ohjelmistoista ja täten heille on yritettävä selkiyttää siihen liittyviä asioita.

Aiemmalta ammatiltani olen sairaanhoitaja ja kyseisessä työssä toimiessani tarvitsin paljon etenkin suullisia viestintätaitoja. Kuitenkin myös kirjalliset taidot ja ilmeet sekä eleet korostuivat tässä työssä. Koen, että viestintätaidot olivat erittäin suuressa roolissa tässä työssä. Erinäisiä taitoja tarvitsin kohdatessani potilaita, omaisia sekä työkavereita ja muita sidosryhmiä. Viestintätapoja piti myös opetella muokkaamaan eri tilanteisiin sopiviksi.

Viestinnän ammattilaiset 2017-tutkimuksen analysointi

Työtilassa oli saatavilla Viestinnän ammattilaiset 2017-tutkimus, jossa oli tutkittu viestinnän ammattilaisten työnkuvaa ja osaamisen kehitystä. Tutkimuksessa oli selvitetty vastaajien taustatietoja, työpaikkaa ja -tehtäviä, työsuhdetta, työtyytyväisyyttä, viestinnän asemaa organisaatiossa, viestinnän mittareita, jatkossa tarvittavaa osaamista, vaikuttajaviestintää sekä palkkausta. Tutkimuksessa oli myös oma osionsa viestintäkonsulteille (ProCom, 2017).

Mielestäni oli hyvä, että opintojakson materiaalina oli tämä kyseinen tutkimus, sillä sitä kautta sain luotua pienen katsauksen alaan. Ennen opintojaksoa en tiennyt viestinnän työstä kovinkaan paljoa, mutta tutkimuksen avulla sain tietää muun muassa ammattinimikkeistä ja työtehtävistä.

Tutkimukseen perehtymisen jälkeen epäselväksi jäi viestinnän mittarit-aihealue. Uskon, että ymmärtäisin siitä paremmin, jos työskentelisin viestinnän parissa taikka minulla olisi enemmän tietoa alasta.

Olisin halunnut tietää enemmän työnkuvista ja millaista viestinnän ammattilaisen työ konkreettisesti on, sillä en ole koskaan aiemmissa työpaikoissa ollut tekemisissä viestinnän ammattilaisten kanssa eikä ystäväpiirissäni ole myöskään alan edustajia. Kiinnostukseni alaa kohtaan heräsi tutkimuksen perusteella. Lisäksi olisin halunnut perehtyä enemmän vaikuttajaviestintään, koska alue on uusi minulle ja herätti mielenkiintoni. Etenkin olisin halunnut tietää, miten vaikuttajaviestintää tehdään käytännössä, onko yrityksillä jotain koulutuksia ihmisille, jotka tekevät kyseistä työtä ja kuinka paljon vaikuttajaviestintää oikeastaan tehdään. Koen, että aihealue on myös tärkeä ja siitä olisi hyvä tietää lisää, sillä vaikuttajaviestinnällä vaikutetaan muun muassa kotimaisiin päättäjiin ja eri alojen virkamiehiin ja tämän myötä myös päätöksiin, jotka vaikuttavat mahdollisesti myös omaan elämään poliittisten päätösten sekä erinäisten lakien ja asetusten myötä. Olisi ollut myös kiinnostavaa tietää enemmän viestinnän ja journalismin eettisistä säännöistä muun muassa mitä ne sisältävät ja kuinka usein näitä sääntöjä noudatetaan tai rikotaan viestinnän työssä ja mitkä tilanteet ovat yleisimpiä, jolloin pohdiskellaan ammattikunnan eettisiä sääntöjä.

Huomioni kiinnittyi erityisesti tutkimuksen kohderyhmään ja vastausprosenttiin. Kohderyhmänä tutkimuksessa oli kolme viestinnän ammattiyhteisöä. Tutkimuskutsuja lähetettiin yhteensä 4092 kappaletta ja vastausprosentti oli 29% (ProCom, 2017). Minua jäi askarruttamaan, että kuinka hyvin tutkimuksen tulokset ovat yleistettävissä, koska vastaajia oli vain 29%. Olisi myös mielenkiintoista selvittää, miksi vastausprosentti oli vain 29%. Olisi myös mielenkiintoista tietää, kuinka moni oikeasti työskentelee viestinnän parissa. Tämä tutkimus ei mielestäni anna siitä ihan

tarkkaa kuvaa, sillä tutkimus on lähetetty vain jäsenille, jotka kuuluvat tutkimuksessa mainittuihin kolmeen ammattiyhteisöön. Uskon, että kaikki viestinnän parissa työskentelevät eivät kuulu tutkimuksen ammattiyhteisöihin.

Johdatus viestintätieteisiin- luentomateriaalin analysointi

Karvosen (2019) oppimateriaali oli jaettu kuuteen osioon, jotka käsittelivät viestinnän käsitettä sekä malleja, informaation ja tiedon käsitteitä, merkkejä sekä merkityksiä, viestintäteknologiaa sekä sen kehitystä ja viestinnän sekä viestinnän tutkimuksen historiaa.

Karvosen (2019) mukaan viestinnän osapuolet tarvitsevat henkisiä edellytyksiä eli heidän on pystyttävä ymmärtämään erilaisia viestejä eli koodeja. Minusta tämä oli mielenkiintoinen ja kiinnostava asia, sillä olen vastikään alkanut ymmärtämään tietokoneissa tapahtuvaa viestintää ja kykenen tunnistamaan mitä eri viestit tarkoittavat. Aiemmin kyseinen viestintä oli minulle ihan outoa enkä osannut tulkita sitä, mutta opiskeltuani asiaa, osaan jo hieman tällaista viestintää. Opiskelemalla voi siis parantaa omia henkisiä edellytyksiä ja näin ymmärtää paremmin eri ympäristöjen koodeja.

Yksi mielenkiintoisimmista oppimateriaalin seikoista oli viestinnän mallit. Viestintä voidaan ajatella koostuvan tiedon siirrosta, merkityksien tuottamisesta ja sosiaalisesta yhteisöllisyydestä (Karvonen, 2019). Tämä malli auttoi minua ymmärtämään, miten eri viestinnän osa-alueita voidaan luokitella, sillä viestintä on todella laaja käsite. Mielestäni sosiaalisen yhteisyyden taso on laajin ja tärkein, sillä tämä käsittää kulttuurin ja yhteisen kielen. Ilman yhteistä kieltä ja kulttuuria, on vaikeaa ymmärtää toista. Tämän olen havainnut monesti ulkomailla. Parhaiten mieleen on jäänyt kommunikointitilanne, jossa itse puhun englantia ja toinen ihminen puhuu vain swahilia. Tässä tilanteessa on aika vaikeaa ymmärtää toista kielellisesti. Eleiden ja ilmeiden avulla ymmärsin jotakin, mutta sekin oli vaikeaa ja aikaa vievää. Jos molemmilla olisi ollut yhteinen kieli ja kulttuuri, olisimme ymmärtäneet toisiamme paremmin ja saaneet viestinnän onnistumaan paremmin.

Karvosen (2019) oppimateriaalissa käsiteltiin mediaa portinvartijana ja vallan vahtikoirana. Mielestäni tämä alue on todella tärkeä, sillä erilaisia medioita on nykyään paljon ja ihmiset hyödyntävät mediaa useasti. Onkin tärkeää, että tätä kautta välittyvä tieto olisi mahdollisimman puolueetonta ja todenperäistä. Haasteeksi muodostuu se, että esimerkiksi sosiaalinen media on nykyään erittäin suuressa roolissa ja kuka tahansa voi välittää siellä tietoa. Välttämättä tiedon todenperäisyyttä ja tiedon julkaisutarkoitusta ei kuitenkaan kyseenalaisteta siellä ja mitä erikoisemmatkin jutut voivat levitä ja saavuttaa suurta suosiota sosiaalisessa mediassa. Olisi tärkeää, että ihmisillä olisi riittävä medialukutaito suodattaa ja arvioida kriittisesti saamaansa tietoa.

Mielestäni vaikeimpia asioita ymmärtää olivat kolme erilaista filosofista lähtökohtaa, jotka ovat realismi, konstruktivismi ja relationalismi (Karvonen, 2019). Aihealue sisälsi paljon käsitteitä ja oli

mielestäni vaikeaselkoista. Tulevaisuudessa haluaisin perehtyä näihin alueisiin lisää. Mielestäni olisi hyvä, jos nämä asiat olisi selitetty selkeämmin.

Karvonen (2019) käsitteli luentomateriaalissaan skeemaa eli ennakko-oletuksia, joita automaattisesti lisäämme kohteeseen. Tämä on mielestäni erittäin mielenkiintoinen aihe ja jokainen voi vaikuttaa skeemoihinsa mielestäni parhaiten olemalla avoin ja suvaitsevainen. Uskon, että skeemoihin on paljon vaikuttanut globalisaatio ja internet, joiden myötä tieto erilaisista asioista on levinnyt nopeasti. Matkustelun ansiosta olen mielestäni muokannut paljon omia skeemojani, sillä olen kohdannut paljon erilaisia ihmisiä ja asioita. Näin erilaiset ennakko-oletukset ovat murtuneet tai hävinneet. Esimerkiksi tiettyjä kansallisuuksia kohtaan rakentamani skeemat ovat muuttuneet ja hävinneet, kun olen päässyt tapaamaan eri maista kotoisin olleita ihmisiä.

Lukiessani Karvosen (2019) tekstistä retorisisista keinoista, aloin pohtia, kuinka paljon meihin oikeastaan vaikutetaan retoriikan keinoilla. Uskon, että osaan tunnistaa erilaisia retorisia keinoja sekä tarkastella kriittisesti viestin välittäjän sanomaa, mutta luulen, että minuun on myös vaikuttettu huomaamattani erilaisin retorisin keinoin. Olisikin hauska tietää, mitkä kaikki ovat minuun vaikuttaneet ja millaista retoriikkaa tai vaikuttajaa kyseenalaistan vähiten.

Mielenkiintoisin aihealue Karvosen (2019) luennossa oli viestinnän fyysinen perusta ja viestintäteknologia. Uskon, että mielenkiinto tätä aihetta kohtaan oli suurin, sillä tästä minulla on eniten konkreettista kokemusta ja olen kiinnostunut teknologiasta. Kyseisessä alueessa oli mainittu, että median avulla välitetään tietoa, mutta myös media tuottaa merkityksiä aktiivisesti (Karvonen, 2019). Mielestäni tämä on erittäin hyvä ilmaus ja luulenkin, että todella moni uskoo helposti mediaa, ainakin Yleisradion välittämää tietoa sekä sanomalehdistä saamaansa tietoa. Itsekin allekirjoitan tämän, että varsinkin Yleisradion tuottama tieto on mielestäni luotettavaa. Huomaan kuitenkin, että tämä viestinnän ensimmäinen opintojakso on herätellyt minua ajattelemaan uutisia laajempina kokonaisuuksina ja miettimään mitä muita seikkoja uutisiin liittyy, kuin vain ne seikat, joita uutiset käsittelevät.

Teknologian determinismi oli myös mielenkiintoinen aihealueena. Itsekin allekirjoitan väitteen, että nykyään teknologia nähdään suurena vaikuttimena, mutta monesti unohdetaan kertoa muista asiaan vaikuttaneista seikoista. Toki tämä voi johtua siitä, että teknologia kehittyy hurjasti ja on vaikuttimena sekä mahdollistajana moniin asioihin. Monesti mielestäni jää piiloon muut vaikuttimet, kuten ihmiset ja olosuhteet, jotka ovat osaltaan olleet suurensakin roolissa tarkasteltavassa asiassa.

Viestinnän muotojen historiaa oli mielestäni helppo ymmärtää ja aihealue oli mielenkiintoinen. Tämä voi osaltaan johtua myös siitä, että tästä alueesta itselläni oli jo valmiiksi eniten tietoa. Aihetta on käsitelty useaan otteeseen koulussa ja itse olen myös päässyt todistamaan viestintämuotojen kehitystä, kun digitaalinen viestintä ja internet yleistyivät 1990-luvulla. Kahdenkymmenen vuoden aikana internet on yleistynyt ihmisten keskuudessa melkein räjähdysmäisesti. Tähän liittyy mielestäni sekä hyviä että huonoja seikkoja. Hyvinä puolina voidaan pitää nopeaa tiedonsaantia ja globalisoitumista. Kuitenkaan kaikilla ei ole vieläakaan mahdollisuutta internetiin, joten he puolestaan jäävät tästä kehityksestä jälkeen ja se puolestaan lisää eriarvoisuutta maailmassa. Tulevaisuudessa olisikin kiinnitettävä huomiota siihen, että kaikilla olisi mahdollisimman tasavertaiset mahdollisuudet internetin käyttöön ja sen hyödyntämiseen.

Viimeisessä luvussa tarkasteltiin sitä, miten viestintää on tutkittu (Karvonen, 2019). Itselleni tuli hieman yllätyksenä, kun Karvosen (2019) materiaalista selvisi, että viestintää on tutkittu jo antiikin kreikan ajoista lähtien. Aiempi käsitykseni olisi, että alaa olisi tutkittu noin 1900-luvulta alkaen. Uutena asiana tuli itselle myös propaganda-sanankuuperäinen merkitys, joka on aiemmin tarkoittanut markkinointia ja sanan levittämistä (Karvonen, 2019). Itse tiesin aiemmin vain sanan nykyisen merkityksen, joka on lähinnä kielteinen. Jatkossa olisi mukava tutustua tarkemmin tällaisiin tuttuihin viestinnän termeihin, jotka ovat aikaisemmin voineet tarkoittaa ihan jotain muuta, kuin mitä ne tarkoittavat nykyään. Uskon, että näitä termejä voisi löytyä paljonkin, sillä kieli ja sen merkitykset ovat muovautuneet vuosisatojen myötä ja näin ollen myös merkitykset ovat voineet vaihtua. Tässä luvussa oli esitelty paljon viestinnän historiaan vaikuttaneita henkilöitä sekä heidän teoksia ja tutkimuksia. Aihealueeseen liittyi myös paljon viestintään liittyvää käsitteistöä ja näiden edellä mainitsemieni seikkojen vuoksi koen, että viimeisestä luvusta jäi paljon opittavaa vielä tulevaisuuteen.

Ajatukset opintojakson loppumetreillä

Opiskelun aikana ymmärsin, kuinka monitahoinen ja laaja ilmiö viestintä oikein onkaan. Viestintä ei ole pelkkää puhetta, vaan paljon muutakin kuten esimerkiksi tiedon siirtoa ja merkityksen antamista asioille sekä niiden tulkintaa. Jatkossa osaan tutkiskella viestintää entistä laajemmin ja monipuolisemmin sekä analysoida kriittisesti eri viestintäkanavia ja niiden sisältämiä viestejä.

Tulevaisuudessa haluaisin oppia viestinnästä enemmän konkreettisia visuaalisen, suullisen ja kirjallisen viestinnän taitoja. Lisäksi haluan oppia työyhteisöviestintää, projektiviestintää sekä asiakasviestintää, sillä koen, että nämä osa-alueet korostuvat tulevassa ammatissani.

Kurssilta jäin kaipaamaan sähköisiä opiskelumateriaaleja, sillä kirja oli vaikea saada ja uskon, että se sisälsi paljon tietoa muun muassa joukkoviestinnästä. Harmikseni siitä ilmeisesti myös rokotetaan, jos kirjaa ei ole onnistunut hankkimaan opintojaksoa varten. Olisi ollut mukava, jos esimerkiksi luentoja olisi ollut opintojaksolla enemmän ja niiden perusteella tehtävien suorittaminen olisi ollut myös mahdollista.

Itseopiskelu sujui mielestäni hyvin. Olen aloittanut tänä syksynä tietojenkäsittelytieteiden opinnot, jotka ovat myös etäopintoja. Näin olen siis ehtinyt totutella ajatukseen etäopiskelusta ja mielestäni kyseinen opiskelumuoto sopii minulle erittäin hyvin, sillä näin saan rauhassa suunnitella opiskelurytmin ja muutenkin vaikuttaa paljon enemmän omaan opiskeluun, kuin esimerkiksi kontaktiopetuksessa. Koen myös olevani tehokkaampi, kun opiskelen etänä.

Panostin opiskeluun mielestäni paljon. Tein analyysitehtävää ja oppimispäiväkirjaa useita tunteja ja pohdin tehtäviä sekä niiden suorittamista useasti.

Kirjaa en saanut hankittua, sillä eri kirjastoissa oli pitkät varausjonot kyseiseen teokseen. Laitoin kirjan heti varaukseen kahden eri kirjaston kautta, kun opintojakso alkoi, mutta vielä 25.10 edelläni oli useita varauksia kyseiseen teokseen. En nähnyt järkeväksi ostaa kirjaa, koska tarvitsisin sitä vain ja ainoastaan tätä opintojaksoa varten. Lisäksi olen muuttamassa ulkomaille piakkoin ja tällä hetkellä yritänkin päästä kaikesta tavarasta eroon, jota en oikeasti tarvitse toisessa maassa. Oletukseni oli, että kirja ei olisi niin suuressa roolissa opintojaksolla, vaan opintojakson tehtävät voisi suorittaa pääsääntöisesti työtiloissa olevien materiaalien avulla.

Viestinnän ammattilaiset -tutkimus oli mielestäni mielenkiintoisin oppimateriaali kurssilla ja sen avulla opin paljon viestinnän ammattilaisista sekä heidän työstään. Varmasti muuten en olisi törmännyt kyseiseen tutkimukseen, kuin tämän opintojakson avulla.

Erkki Karvosen luento oli myös mielenkiintoinen, mutta mielestäni se sisälsi paikoitellen aika vaikeaselkoista tekstiä. Luennosta opin kuitenkin paljon muun muassa viestinnän kehittämisestä ja viestinnän eri muodoista sekä viestinnän historiasta.

Opintojakson tehtävät olivat omasta mielestä aika vaikeasti ymmärrettäviä ja tehtävät tehtyäni oloni oli todella epävarma, vastasiko suoritukseni tehtävänantoa ja mitä tehtäviltä odotettiin. Opin kuitenkin tuottamaan kirjallista materiaalia ja etsimään tietoa eri lähteistä tehtäviä tehdessäni sekä perehtymään tutkimukseen ja kirjalliseen viestinnän luentomateriaaliin.

Mielestäni oli mukavaa, kun opettajat tsemppasivat ja viestittelivät opintojakson aikana. Opettajat myös tiedottivat mielestäni hyvin ja selkeästi muun muassa aikatauluista.

Lähdeluettelo

Karvonen, E. (2019). Johdatus viestintätieteisiin-materiaali. Oulun yliopisto.

Viestinnän ammattilaiset 2017. ProCom ry, Viesti ry, Julkisen alan tiedottajat ry (JAT). 2017. ProCom. Viitattu 14.10.2019, saatavilla: <https://procom.fi/wp-content/uploads/2014/01/Viestinn%C3%A4n-ammattilaiset-2017.pdf>

Testimato (s.a.) Millainen viestijä olet työyhteisössä?. Viitattu 28.10.2019, saatavilla: <https://testimato.com/fi/test/64/perform>